

**BERUHÁZÁSI ÉS EURÓPAI PROJEKTEK MINISZTERIUMA
A RENDSZERPROGRAMOZÁSI ÉS KOORDINÁCIÓS
FELELŐS FŐIGAZGATÓSÁG PROGRAMÉRTÉKELÉSI
HIVATALA**

**A 2014-2020-AS IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TECHNIKAI
SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI OPERATÍV PROGRAM ÉRTÉKELÉSI
TERVÉNEK VÉGREHAJTÁSA**

**A 2021-RE VONATKOZÓ ÉRTÉKELŐ JELENTÉS, BELEÉRTVE A KAPCSOLÓDÓ
ADATÁLLOMÁNYT ÉS METAADATOKAT IS**

VÉGLEGES VÁLTOZAT

2022. JÚNIUS 24.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Összefoglaló (rövid változat)

A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó *Technikai segítségnyújtási operatív program értékelési tervének végrehajtása* című projekt céljai: (i). a megalapozott irányítás elősegítése és a tényeken alapuló döntéshozatal megerősítése programszinten, (ii) a finanszírozás hatékonyságáról és hatásáról szóló, az Európai Bizottság felé történő jelentéstétel megerősítése, (iii) az európai strukturális és beruházási alapok értékelési kultúrájának megerősítése, valamint a finanszírozott beavatkozásokról és azok hatásairól szóló információk szintjének növelése.

Az összefoglaló összefoglalja a 2014-2020-as időszakra (2021. december 31-ig) vonatkozó technikai segítségnyújtási operatív program eredményeire és hatásaira vonatkozó főbb következtetéseket a következők tekintetében:

- Az Európai Strukturális és Beruházási Alapok kedvezményezettjei kapacitásainak megerősítése általában, valamint a technikai segítségnyújtási, a nagyszabású infrastrukturális és a versenyképességi operatív programok kedvezményezettjei kapacitásainak megerősítése az érett projektek előkészítése és végrehajtása terén (1.1. egyedi célkitűzés);
- A strukturális és beruházási alapokkal kapcsolatos információk terjesztése általában, valamint a technikai segítségnyújtási, a nagyszabású infrastrukturális és a versenyképességi operatív programokkal kapcsolatos információk terjesztése.
- Hozzájárulás a GDP-képzéshez és a foglalkoztatáshoz.

Ezeket a szempontokat a projekt harmadik értékelő jelentésében elemezték a projekt¹ szempontjából:

- A finanszírozott beavatkozások hatékonysága (azaz milyen mértékben valósultak meg a program célkitűzései a pénzügyi végrehajtás és a meghatározott mutatók teljesítése tekintetében);
- A vizsgált időszakban milyen mértékben nőtt a kedvezményezettek projektelőkészítési és -végrehajtási képessége, azaz a nyilvánosság uniós forrásokról való tájékozottsága;
- A technikai segítségnyújtási operatív program keretében nyújtott finanszírozás milyen mértékben járult hozzá a kedvezményezettek kapacitásainak növeléséhez és a vissza nem térítendő pénzeszközökkel kapcsolatos információk terjesztéséhez;
- A beavatkozások nem szándékolt pozitív vagy negatív hatásainak előfordulása, a hatások fenntarthatósága, valamint a program végrehajtását és hatásait befolyásoló belső és külső tényezők.

Az alkalmazott módszertani megközelítés a kvalitatív és kvantitatív értékelési módszereket kombinálta. A kapott információkat további adatgyűjtési módszerek alkalmazásával ellenőrizték, beleértve a program keretében finanszírozott projektvezetőkkel és a képzési tevékenységek résztvevőivel, valamint az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeivel folytatott konzultációt. A megállapításokat és következtetéseket a programban érdekelt felekkel fókuszcsoportok keretében folytatott konzultációval hitelesítették.

A levont következtetések figyelembe vették a program áthelyezéseit, valamint az 1.1. egyedi célkitűzés keretében 2021 februárja és novembere között 16 projekt szerződéskötését.

Általánosságban elmondható, hogy az ilyen összetett beavatkozások tervezett hatásai megfigyelhető és megbízható értékelésre alkalmasak, ha a projektek reprezentatív mintája befejeződött. A 2014-2020 közötti időszakban a program keretében finanszírozott összes projekt mintegy 38,5%-a (azaz 148 projektből 57) fejeződött be. Ezért a várt hatás elérésének valószínűségét a bázisdátumig elért eredmények alapján becsültük meg. E tekintetben valamennyi érdekelt féllel konzultáltak. Azokban az esetekben, amikor a konzultációkon való részvétel korlátozott volt, az elemzést más adatgyűjtési és értékelési módszerekkel egészítették ki. Végül, de nem utolsósorban, a

¹ Az Európai Beruházási és Projektek Minisztériuma és az S.C. ERNST&YOUNG SRL (Leader), a Munkaügyi és Védelmi Tudományos Kutatások Nemzeti Intézete hozott létre. (társult) és az SC QURES Quality Research and Support SRL (társult)Etársulás között létrejött 61451/09.08.2019. sz. szolgáltatási szerződés célja az értékelési terv megvalósítása a Technikai segítségnyújtási operatív program 2014-2020, és négy értékelési feladatot foglal magában, amelyek a 2018-as, 2019-es és 2021-es évekre vonatkoznak. és 2023. A szerződés négy, a 2018-as, 2019-es, 2021-es és 2023-as évre vonatkozó értékelési feladatra vonatkozik. A feladatmeghatározás szerint, a 2018-as év első értékelési jelentése hat értékelési témát érintett. A második jelentés, a A második értékelési gyakorlat két értékelési témára terjedt ki. Ez a jelentés a harmadik értékelési gyakorlatról Az értékelés az első két értékelési témát öleli fel, és a negyedik értékelési gyakorlatról szóló végleges értékelő jelentés a következő lesz a hat értékelési témakörre terjed ki.

Covid-19 világjárvány következtében elfogadott korlátozások befolyásolták a finanszírozott projektek egyes tevékenységeinek előrehaladását, és így azok hatásbecsléseit is.

A beavatkozások hatékonysága

A 2014-2020-as időszakra szóló technikai segítségnyújtási operatív program által finanszírozott beavatkozások hatékonyságát tekintve a pénzügyi és fizikai előrelépés korlátozott. A pénzügyi végrehajtás korlátozott szintje a projektek végrehajtási szakaszának következménye. Ugyanakkor, bár a program szintjén meghatározott mutatók közül három esetben a programozási dokumentumban 2021.12.31-én meghatározott célhoz képest a teljesítés szintje meghaladja a 100%-ot, fennáll a kockázata annak, hogy a program végrehajtásának végéig, 2023-ig nem érik el a projektszintű célokat. Ezt a kockázatot nem lehet pontosan számszerűsíteni, mivel nem határoztak meg időközi indikátorcélokat.

A kedvezményezettek projektelőkészítési és -végrehajtási kapacitásának, valamint az európai strukturális és beruházási alapokkal kapcsolatos információk terjesztésének alakulása a 2014-2020 közötti időszakban.

A vizsgált időszakban megfigyelhető volt a kedvezményezettek kapacitásának növekedése az európai strukturális és beruházási alapok által finanszírozott projektek előkészítése és végrehajtása terén. Nőtt a kapacitás mind a stratégiai hatású, minőségi javaslatok kidolgozására, mind a szerződéses projektek hatékony végrehajtására, bár az utóbbi esetben az elemzés azt mutatja, hogy az előrehaladás nem volt optimális. Az elemzés azt is tükrözi, hogy 2021 végére 2014-hez képest nőtt a polgárok tájékoztatása és tudatossága a felkínált lehetőségekről, valamint a strukturális és beruházási alapok hatása. A nem visszatérítendő alapokkal kapcsolatos partnerségi kultúra kialakulását azonban nem lehetett átfogóan értékelni a korlátozott nyomon követés és az ezt az előrehaladást befolyásoló különböző háttértényezők miatt.

A technikai segítségnyújtási operatív program (2014-2020) hozzájárulása a kedvezményezettek kapacitásainak és a vissza nem térítendő pénzeszközökkel kapcsolatos tudatosságának növeléséhez

A 2014-2020-as időszakra vonatkozó technikai segítségnyújtási operatív program nagymértékben hozzájárult a projektvégrehajtás hatékonyságának növeléséhez, valamint a stratégiai hatású, minőségi javaslatok azonosítására és előkészítésére irányuló kapacitás növeléséhez. Nem lehet azonban pontosan számszerűsíteni, hogy a projektek minőségének és stratégiai hatásának növekedése milyen mértékben köszönhető a programnak, de vannak erre utaló jelek.

Ugyanakkor a program nem járult hozzá az EU által finanszírozott projekteknek a nyilvánosság figyelmének felkeltéséhez, mivel a tájékoztatási és terjesztési intézkedések végrehajtása terén továbbra is fennálltak intézményi szűk keresztmetszetek. A bizonyítékok azonban azt mutatják, hogy mérsékelten hozzájárul az európai strukturális és beruházási alapok partnerségi keretének megerősítéséhez.

Nem szándékolt hatások és a program hatásának fenntarthatósága

A program végrehajtásának korlátozott szakaszában még korai lenne értékelni mind a nem szándékolt hatásokat, mind a finanszírozott beavatkozások hatásának fenntarthatóságát. Megfigyelhető azonban, hogy mind a nem szándékolt hatásokat, mind a hatás fenntarthatóságát jelentősen befolyásolja a finanszírozott beavatkozások típusa. A képzési tevékenységek például általában erősítik az intézményen belüli és intézményközi kommunikációt és együttműködést, és hatásuk mindaddig fenntartható, amíg a képzett személyek konkrét tevékenységei nem változnak. A fő újdonság a Covid-19 világjárvány, amely pozitív (pl. a digitális kommunikációs és információs eszközök fokozott használata, valamint az elektronikus aláírás használata) és negatív (pl. az alacsony digitális készségek vagy az online környezethez nem megfelelően igazított tevékenységek miatt megnövekedett elégedetlenség) tovagyűrűző hatásokat egyaránt eredményezett.

Az elért hatások fenntarthatósága az elvégzett tevékenységek sajátosságaitól függ. Például az 1.1. sz. alatt például a képzési és oktatási tevékenységek képesek hosszú távon fenntartani hatásukat, bár a fenntarthatóság mértéke azon területek stabilitásától függ, amelyeken a képzést végezték (pl. jogszabályi keret, közbeszerzési eljárások), valamint a kedvezményezettek által a tevékenységek befejezése után végzett tevékenységek jellegétől.

A beavatkozásokat pozitívan vagy negatívan befolyásoló tényezők

A Covid-19 világvárvány szintén a fő tényező, amely befolyásolta a tervezett tevékenységek végrehajtását és a várható hatást az elmúlt időszakban. Tanulmányutakat, tájékoztató rendezvényeket vagy képzéseket már nem lehetett szervezni, legalábbis nem az eredetileg tervezett formában. Másrészt az intézményi instabilitás vagy a status quo néhány esetben negatívan befolyásolta a projekt végrehajtását. Az európai strukturális és beruházási alapokkal kapcsolatos információk terjesztésének fokozására vonatkozó új stratégiai elképzelés kidolgozása sem volt egyértelmű, és az érdekelt felek bevonása is alacsony volt.

Jó gyakorlat

A finanszírozott beavatkozások végrehajtása során azonban több jó gyakorlatra is találtak példát: (i) a meghatározott területeken végrehajtott beavatkozásokra vonatkozó stratégiai elképzelésekkel rendelkező egységes szakértői csoportok létrehozása, (ii) a teljesítmények minőségének ellenőrzése az érintett területek érintett intézményei által, (iii) a beavatkozások célcsoportjai igényeinek rendszeres elemzése, (iv) az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjei számára horizontális beavatkozások végrehajtása, amelyeket az egyes operatív programokra vonatkozó egyedi beavatkozások egészítenek ki.

Javaslatok

A technikai segítségnyújtási operatív program tehát hozzájárult a kedvezményezettek kapacitásainak megerősítéséhez az európai strukturális és beruházási alapok által finanszírozott projektek előkészítése és végrehajtása terén. Konkrét eredmények is megfigyelhetők, például a projektmenedzsment kérdéseinek javítása a képzések szervezésének eredményeként, vagy a projektek minőségének és összetettségének növekedése.

A 2014-2020-as időszakban és a következő programozási időszakban e hozzájárulás optimalizálására vonatkozó fő ajánlások a következőkre vonatkoznak:

- A magánszektorból érkező kedvezményezetteknek nyújtott Technikai segítségnyújtási operatív program-támogatás folytatása és fokozása, valamint tanulmány készítése a magán/nem kormányzati szektorból érkező potenciális kedvezményezettek igényeinek elemzésére, a Technikai segítségnyújtási operatív program által támogatható támogatási típusok meghatározása érdekében;
- Továbbra is rendszeres elemzések és előrejelzések készítése a személyzet leterheltségéről, az erőforrások hatékonyabb felhasználásáról (beleértve a Technikai segítségnyújtási operatív program támogatásával szerződött szakértőket is), a forgalmas időszakok előrejelzéséről és a kockázatok megelőzéséről;
- Egy tanulmány megvalósítása, annak megállapítására, hogy a digitalizálás vagy az új technológiák (pl. mesterséges intelligencia, RPA) alkalmazása milyen mértékben járul hozzá az igazgatási folyamatok hatékonyságának növeléséhez és a köztisztviselők és a kedvezményezettek munkaterhelésének csökkentéséhez;
- A tudásátadást biztosító mechanizmusok (pl. *Job shadowing* és páros munka) bevezetése a szerződéses szakértő személyzet tapasztalatainak maximális kihasználása és a beavatkozások fenntarthatóságának biztosítása érdekében;
- A felülvizsgált tájékoztatási és terjesztési projektek végrehajtásának folytatása, fokozott figyelmet fordítva azokra a tényezőkre, amelyek befolyásolhatják a projektcélok elérését, még akkor is, ha ezek kumulált értéke meghaladja a felülvizsgált programmutató-célokat, és a gyakorlati kockázatok a program szintjén minimálisak. Másrészt ajánlott a szakképzési komponens mielőbbi elindítása egy olyan projekt koncepció keretében, amely átvehető a következő programozási időszakra, beleértve a fizikai és az online megközelítés hibridjét, valamint a jelenlegi tanulási preferenciákhoz igazított vegyes módszereket.
- Rugalmasabb megközelítések kialakítása, többek között: olyan szerződések elfogadása, amelyek lehetővé teszik a folyamat rugalmasságát, mérföldkövekkel és teljesítményekkel, a folyamatmutatókról a kimeneti mutatókra való áttérés, amelyek rugalmasságot biztosítanak a végrehajtási módok tekintetében, és a kimenetekre és eredményekre összpontosítanak.
- A szociális partnereknek nyújtott támogatási tevékenységek újragondolása, beleértve legalább a következő jellemzőket: távkommunikációs eszköz használata, a kommunikáció folyamatossága aszinkron interakciók bevonásával, a tájékoztatás, konzultáció, képzés koherens kombinációja.

UNIUNEA EUROPEANĂ

- a partnerségi kultúra fejlesztésére és a partnereknek az Európai strukturális és beruházási alapok irányításába való bevonására szolgáló webalapú távkommunikációs eszköz létrehozása és bevezetése. Az eszközt be kell illeszteni az Európai strukturális és beruházási alapok kommunikációs stratégiájába és a kapcsolódó eszközökbe, hogy ne az Európai strukturális és beruházási alapok kommunikációján kívül eső új eszköznek tekintsék;
- A technikai segítségnyújtáson keresztül biztosítani kell a kommunikáció folyamatosságához szükséges humán erőforrásokat, beleértve a speciális szakértelmet, például az online facilitáció terén, valamint az egyes területekre vonatkozó speciális szakértelmet;